МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

14 вересня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Скиба В.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Крауютієне І., д-р філософії.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Царенко Т.М., канд. вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 14 вересня 2026 р. Білоцерківський НАУ. 108 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. World Organisation for Animal Health. Recommendations on the Competencies of Graduating Veterinarians («Day 1 Graduates»). Paris: WOAH.
2. World Organisation for Animal Health. Veterinary Workforce Development.
3. Regulation (EU) 2019/6 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on veterinary medicinal products and repealing Directive 2001/82/EC. *Official Journal of the European Union*. 2019. L 4. P. 43–167.
4. Hawes M., Fajt V., Werners A.H. Mapping disciplinary competencies and learning outcomes to the Competency-Based Veterinary Education framework using veterinary pharmacology as an example. *Journal of Veterinary Medical Education*. 2025. Vol. 52, No. 6. DOI:10.3138/jvme-2024-0097.

УДК 619:615.28/.23:619.995.122.21:636.3

АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО Р.В.,** канд.. вет. наук, **КОЗІЙ Н.В.,** канд.. вет. наук, **ШАГАНЕНКО В.С.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ФАРМАКОЛОГІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМБІТРЕМ ЕМУЛЬСІЇ ЗА ФАСЦІОЛЬОЗУ ОВЕЦЬ

Серед соціальних та економічних причин, які гальмують розвиток скотарства, невід'ємними є паразитарні захворювання. Фасціольоз, як одне із найбільш небезпечних і широко розповсюджених гельмінтозів жуйних тварин, завдає значної економічної шкоди тваринництву. Проведений експеримент засвідчив високу лікувальну ефективність комбітрем емульсії за трематодозів овець.

Ключові слова: фасціольоз овець, комбітрем емульсія, екстенсивність та інтенсивність інвазії, екстенс- та інтенсефективність антигельмінтика.

AVRAMENKO N.V., candidate of veterinary sciences, **SHAGANENKO R.V.,** candidate of veterinary sciences, **KOZIY N.V.,** candidate of veterinary sciences, **SHAGANENKO V.S.,** candidates of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

ANTIHELMINTIC EFFECTIVENESS OF COMBITREM EMULSION FOR FASCIOSIS IN SHEEP

Among the social and economic reasons that inhibit the development of livestock breeding, parasitic diseases are integral. Fasciolosis, as one of the most dangerous and widespread helminthiasis of ruminants, causes significant economic damage to livestock. The experiment conducted demonstrated the high therapeutic effectiveness of Combitrem emulsion for trematodosis in sheep.

Keywords: fasciolosis in sheep, Combitrem emulsion, extensiveness and intensity of invasion, extensive and intensive effectiveness of the anthelmintic.

Фасціольоз – антропозоонозне захворювання, яке поширюється на ряд сільськогосподарських, диких тварин та може уразити і людину [1,с.87; 2,с.131]. Зв'язок ураженості паразитозом великої рогатої худоби зі значними економічними збитками при цьому відмічали ряд авторів [1,с.88; 2,с.132; 4,с.46]. Збудник захворювання *(F.Hepatica)* у періоді свого розвитку від яйця до дорослого гельмінта проходить декілька личинкових форм: – мірацидій, спороцисту, редію, церкарій і адолескарій. При дегельмінтизації тварин препарати діють на фасціол через кров, а їх ефективність залежить від кількості і місця їх концентрації в організмі господаря [2,с.131; 4,с.47]. Останнім часом в господарствах України для профілактики і лікування гельмінтозних захворювань використовують препарати групи бензимідазолу: вальбазен вермітан, атазол, бровальзен тощо, в різних лікарських формах і концентраціях [2,с.132; 4,с.47].

Метою наших досліджень було вивчення лікувальної ефективності широкоспектрового антигельмінтика – комбітрем емульсії за фасціольозу овець окремих господарств Черкаської області.

Для її реалізації було сформовано 2 групи тварин аналогів по 10 голів у кожній. У тварин спостерігалося: відставання в рості, швидка втомлюваність, поганий апетит, розлади шлунково-кишкового каналу. Всі тварини були уражені фасціолами з екстенсивністю інвазії 100% та інтенсивністю, що коливалась в межах 15,3 – 16,0 екземплярів яєць у одній краплині

досліджуваної рідини.

Тваринам 1 дослідної групи згодовували на початку ранішньої годівлі комбітрем емульсію в дозі 0,75мг/10кг маси тіла, у суміші з кормом. Контрольній групі овець лікувальні препарати не застосовували.

Комбітрем емульсія – комбінований антигельмінтик широкого спектру дії, ефективний проти преімагінальних і статевозрілих стадій фасціол. У 1 мл препарату міститься 50мг триклабендазол та 100мг альбендазолу. Триклабендазол взаємодіє з рецепторами тубулозолу і призводить до порушення дії тубуліну, пригнічує синтез протеїну у фасціолах та може руйнувати окислювальне фосфорилювання. Альбендазол належить до групи бензимідазолів. Гальмує білковий (тубулярний) синтез у паразита. Це порушує надходження і внутрішньоклітинне транспортування поживних речовин, обмін субстратів сполук (АТФ і глюкози), а через гальмування фумаратредуктази знижуються мітохондріальні реакції. Це спричинює загибель фасціол усіх форм розвитку протягом кількох годин після введення препарату.

Через 10 і 30 днів після обробки визначали ефективність антигельмінтика та враховували гематологічні показники, масу тіла та загальний стан тварин.

Було встановлено, що у 1 групі овець через 10 днів частково інвазованими залишилось 2 голови з інтенсивністю ураження 5,3 екземпляри яєць, а через 30 днів усі тварини повністю звільнились від фасціольозу. У контрольній групі тварини залишались ураженими на попередньому рівні.

Поряд із вивченням ефективності препаратів ми розглядали їх вплив на прирости маси тіла і гематологічні показники. Через 30 днів дослідження маса тіла овець 1-ї групи збільшилась на 6,6кг, тоді як у контрольній групі ці показники змінились незначно.

Це дало змогу зробити висновок, що вівці 1 групи, які лікувалися комбітрем емульсією краще засвоювали корм. У зв'язку з оздоровленням від фасціольозу, середньодобові прирости маси тіла у них були відповідно 220г на добу, що на 170г більше порівняно з тваринами контролю.

Отримані показники крові дослідних овець підтверджують позитивний лікувальний вплив комбітрем емульсії. Вже на 30-у добу після введення антигельмінтику рівень гемоглобіну та еритроцитів у крові овець 1 групи збільшилися порівняно з контрольними, а кількість лейкоцитів зменшилася. Це свідчить про оздоровлення овець від фасціольозу і підтверджує лікувальний ефект комбітрем емульсії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гудь А. Вплив фасціольозної інвазії на відтворювальну функцію та стан імунної системи корів при різній інтенсивності інвазії [Електронний ресурс] / А. Гудь, Ю. Довгій. Agrarian bulletin of the Black sea littoral. - 2024. Iss. 110. С. 87-93. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/agbubls-2024-110-17

2. Стибель В.В. Вплив бутаселмевіту та клозаверму А на антиоксидантний статус організму корів за експериментального фасціольозу / В.В. Стибель, Б.В. Гутий, Д.Ф. Гуфрій, Л.Г. Слівінська, Д.Ф. Фреюк, О.В. Куляба, Т.В. Мартишук, З.А. Гута, М.І. Леньо. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. Серія : Ветеринарні науки. 2021. Т. 23, № 104. С. 131-135. URL:http://nbuv. gov.ua/UJRN/nvlnuvmbvn,2021,23,104,23

3. Фреюк Д.В. Інтенсивність процесів пероксидного окиснення ліпідів у крові корів за експериментального фасціольозу / Д. В. Фреюк, В.В. Стибель. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. Серія: Ветеринарні науки. 2020. Т. 22, № 100. С. 151-155. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnuvmbvn-2020-22-100-27,22.

4. Авраменко Н.В. Комплексне лікування великої рогатої худоби за фасціольозу / Н.В. Авраменко, Н.В. Козій, Р.В. Шаганенко, В. С. Шаганенко //Науковий вісник ветеринарної медицини. 2019. Вип. 2. С. 46-52.

УДК 619:616.995.1-085:636.8

ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук, **АНТІПОВ А.А.,** канд. вет. наук, **ДЖМІЛЬ В.І.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ „СТРОНГХОЛД ПЛЮС" ЗА ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ

Наведено результати дослідження терапевтичної ефективності препарату „Стронгхолд плюс" у поєднанні з гігієнічним лосьйоном „Аурікап" за отодектозу котів. Встановлено 100 % клінічне та етіотропне